

מראי מקומות, שיעור מאת הג"ר נחום בורובסקי שליט"א

נדה לד. - בענין פולטת שכבת זרע

1. **נדה דף לד., וז"ל,** "ת"ש נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל טמאה בכל מקום"

2. **רא"ש פרק ד' סימן א', וז"ל,**

שסותרין כל המנין סותרין עד ערב יום ז' אבל פולטת שכבת זרע שאינה סותרת אלא יום אחד אם פלטה אחר שספרה מקצת היום שוב אינה סותרת. דעיקר סתירת שכבת זרע הוא משום דלא מיקרו נקיים. וכיון שספרה מקצת יום וטהרה לבעלה כבר שלמו הנקיים ושוב אין שכבת זרע סותרת. וכן זב נמי שרואה קרי בשביעי. וסעד לדבר מדתנן בפ"ק דזבים הרואה קרי ביום השלישי לספירת זובו ב"ש אומרים סותר שני ימים שלפניו וב"ה אומרים לא סתר אלא יומו כו'. ומודים ברואה ברביעי שלא סתר אלא יומו ברואה קרי אבל אם רואה זוב אפילו ביום שביעי סותר את שלפניו. מכלל שזה החילוק יש בין זוב לקרי שזוב סותר ביום ז' אבל קרי אינו סותר ביום שביעי. אע"פ שיכולני לפרש דה"ק דזוב אפי' בשביעי סותר הכל וקרי אף ברביעי אינו סותר אלא יומו. ומיהו גם בז' סותר את יומו. מיהו מסתבר טפי כדפרישית דמהו שהזכיר ביום הז' היינו משום שיש חילוק בין זוב לקרי בראיית יום שביעי. ושוב מצאתי כדברי בשם ה"ר יונה ז"ל והביא ראייה מדם נדה דאינו סותר אף לדברי ב"ש דאית ליה שימור באחד עשר כדאיתא בסוף מכילתין. כ"ש קרי שאינו סותר אחר טהרה. ונכון להחמיר כדברי ר"י וכן נוהגין בצרפת ובאשכנז:"

"והראב"ד ז"ל כתב בתשובה שלא אמרו פולטת שכבת זרע שסותרת אלא לטהרות בלבד אבל לבעלה אינה סותרת. מדאמר לקמן (ד' לז א) גבי קושי דבר הגורם סותר ושאיין גורם אינו סותר. ופולטת אינה גורמת טומאה לבעלה אינה סותרת לבעלה. דבריו תמוהים היאך תסתור לחצאין. שעלו לה ימי ספירתה לבעלה וטהרה לשמש ואסורה לטהרות ולקודש ולמקדש. ועל בעיא (ד' לז א) דקושי מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר או דלמא דבר הגורם סותר פירש"י וקרי אע"פ שאינו גורם זיבה גורם מיהא טומאת יום אחד הלכך סותר יום אחד. וכן נמי תני (שם) אבה דרבי אבין מה גרם לו זובו ז' לפיכך סותר ז'. מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד. ועוד הביא ראייה מדתני (לקמן ד' סז ב) ר"ש אומר ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שלא תבוא לידי ספק (נדה) אלמא אי לא חששא דשמא תראה דם לאחר תשמיש משמשת והולכת ואינה חוששת שמא תפלוט שכבת זרע. ולא מסתבר שלא התירה תורה אלא על מנת שלא תתהפך ולא תלך כלל אחר תשמיש כל היום. ובפי' המפלת (ד' כט ב) גבי טועה אמר בעשרים וחד תשמש. ונ"ל שאינה ראייה דפולטת אינה סותרת יום אחרון. דודאי דם בזבה וזיבה בזב

3. **שו"ע יו"ד סימן קצ"ו סעיף י"א,** וז"ל, "הפולטת שכבת זרע בימי ספירתה, אם הוא תוך ז' עונות לשמושה סותרת אותו יום. לפיכך המשמשת מטתה וראתה אחר כך ופסקה, אינה מתחלת לספור שבעה נקיים עד שיעברו עליה ו' עונות שלימות שמא תפלוט; לפיכך אינה מתחלת לספור עד יום ה' לשמושה, כגון אם שמשה במוצאי שבת אינה מתחלת לספור עד יום ה', דקיי"ל אין שכבת זרע מסריח עד שיעברו עליו ששה עונות שלימות מעת לעת; ואם שמשה במוצאי שבת ופלטה ליל ד', קודם עת שימושה במוצאי שבת, עדיין היא עומדת בתוך עונה ששית לשמושה וסותרת, הילכך יום ה' יהיה ראשון לספירתה."

סעיף י"ב, וז"ל, "אם טעתה במנין יום אחד וטבלה ושמשה, צריכה להמתין ששה עונות שלימות ואחר כך תמנה יום אחד נקי וטטבול; אך סתירה שלאחר שבעה, כגון שלא טבלה כראוי ושמשה, הרי זו טובלת בכל עת."

4. **ש"ך סימן קצ"ו סק"כ,** וז"ל, "ללא שמשה - דלא פלוג רבנן וגזרי' לא שמשה אטו שמשה ואע"ג דשמשה גופה גזירה היא אטו בין השמשות חששא דביה"ש פשוט' היא וחששו בה רבנן טובא בכמה דוכתי"

סק' כ"ג, וז"ל, "צריכה להמתין כו' - דשמה תפלוט בגי' ימים שאחר התשמיש וא"ל דאע"ג שתפלוט ביום הב' מכל מקום סתירה דלאחר ז' לאו סתירה היא י"ל דחיישינן שמא תפלוט גם ביום א' שאחר התשמיש א"כ לא יהיו ז' נקיים רצופים ולא הוי סתירה דלאחר ז' וק"ל ומשמע דהכא לא נהגינן להחמיר משום גזירה דבין השמשות וטובלת מיד אחר ד' ימים ויום א' נקי דהיינו אחר ה' ימים דלא שכיח שתטעה במנין ובמלתא דלא שכיחא לא גזרו רבנן:"

סק' כ"ד, וז"ל, "שלאחר ז' כו' - ובב"י כי בשם הרא"ש דבטבלה ליל ז' ושמשה ביום ז' נמי לאו סתירה היא וטובלת מיד לאחר ז' כיון שפלטה כשהאיר היום ז' וכתב אם באנו להסכים דברי הסמ"ק להרא"ש יש לומר דמה שכי' הסמ"ק סתירה דלאחר ז' לאו סתירה היא היינו לאחר ליל ז' וע"ש וצ"ע לדינא דפשט דברי הסמ"ק משמע לאחר ז' דוקא:"

5. פתחי תשובה סק"ו, וז"ל, "ראשון מהשבעה - עיי' בדגמ"ר שכתב דאפילו לא בדקה ביום ראשון ובדקה באחד מימים אמצעים וגם ביום שביעי גם הסמ"ג מודה שעלו לה ובלבד שעכ"פ ליום שפסקה בדקה כדי שתפסוק בטהרה ע"ש ועיי' בספרו תשובת נודע ביהודה תניינא ח"י"ד ס"י קכ"ח כתב שם דדוקא ראשון ושביעי בעינן אבל אם בדקה דרך משל בראשון ובשלישי לא מהני ואינה יכולה לטבול בשביעי ואם אח"כ שוב לא בדקה עד עשירי אין בידה אלא עשירי אבל אם בדקה אח"כ בתשיעי טובלת לערב דדל יום א' מהכא הרי בדיקת גי' וט' נחשב ראשון ושביעי ואפילו בדקה בשמיני דהיינו שבדקה בראשון ובשלישי ובשמיני טובלת בשמיני לערב ומצטרף השמיני עם הראשון ואף שיש בין שמיני לראשון יותר מה' ימים השלישי מצרפם ע"ש ומזה מוכח דאם לא בדקה בראשון רק באחד מימים אמצעים ובשביעי לא מהני דלא כמ"ש בדגמ"ר וע"ש:"